

939 פקודי

כניסת השבת: 18:38

יציאת השבת: 19:30

רבנו תם: 20:15

ע"פ אופק ת"א

כט' באדר התשפ"ה

שבת החודש

טוב העלון השבועי להסות בה'

האוצר השביעי

לעיירת מרפא, והתאכסנתי שם אצל יהודי פשוט מתושבי המקום, עובד אדמה. חלפו ששת ימי המעשה והגיעה שבת. בערב שבת, כשיצא היהודי המארח מהמקווה והגיע לביתו, לא הכרתי אותו. היו לו פנים אחרות. הוא היה נראה כמו מלאך ה'!

הלכתי עימו יחד אל בית הכנסת. סיימנו את תפילת שבת קודש, והוא נראה כאחד מצדיקי עולם, המתפלל, מקדש, סועד ולומד כאחד מקדושי עליון.

נבהלתי ולא הבנתי כיצד יהודי פשוט עובד אדמה כל השבוע, מגיע בשבת קודש לדרגות כה גדולות ונוראות! אמרתי לעצמי כי ודאי הוא אחד מ-ל"ו צדיקים.

הסתיימה השבת, היהודי עשה הבדלה - ושוב חזר להיות יהודי של ששת ימי המעשה. יהודי רגיל, פשוט ביותר. התפלל בצורה פשוטה ורגילה, אכל כאחד האדם ובירך כעוד יהודי. נשארתי שם עוד שבוע והמתנתי לראות אותו בשבת הבאה, האם המחזה המפעים יחזור על עצמו. הגיעה שבת ושוב אותו המעשה - היהודי מתרומם לדרגות מופלאות. חששתי להתקרב אליו, הוא היה נראה צדיק וקדוש, עושה ייחודים וכוונות, לומד ומתפלל כמלאך ה'. מה הולך פה?... - המשך בעמוד 3 -

בורא עולם מצווה אותנו בתורתו הקדושה: "ששת ימים תעשה מלאכה, וביום השביעי יהיה לכם קודש, שבת שבתון לה'..." לא תבערו אש בכל מושבותיכם". השבת היא מקור הברכה, אך כיצד נזכה לקבל את כל הברכות הגדולות שנותנת לנו השבת?

כותב רבנו ה'חתם סופר' (ליקוטים ויקהל) שעל ידי השבת מתברכים כל ששת ימי המעשה של האדם, אלא שצריך כלי מחזיק לכל אותה ברכה, ולא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה - אלא השלום! (משנה בסוף מסכת עוקצין). אם יש שלום בבתי ישראל בכניסת השבת ובעיצומה של השבת - כל הברכה לכל השבוע יורדת בריווח ובשפע. לכן, כל מגמתו ועסקו של השטן הוא לגרום לריב ומדון ביום השבת - יום שהברכות מצויות, ועל ידי כך לקלקל את כל ההשפעות של ימי המעשה. מסיים החת"ם סופר את פירושו: "וזה הסבר הפסוק: "ששת ימי תעשה מלאכה, ויום השביעי יהיה לכם" - שבזכות יום השבת נעשית המלאכה והברכה לכל השבוע, ולכן, "לא תבערו אש" - המחלוקת, "ביום השבת", ואז תשרה הברכה במעשי ידיכם.

החל משבת זו, עוברים כל בית ישראל לשעון הקיץ, בו השבת נכנסת יותר מאוחר, ויום השבת מתארך - ועם כל זאת, נותן היצר הרע לאדם תחושה שיש המון זמן עד שבת, וגורם לו למשוך את הזמן ולהיכנס לשבת בלחץ ובאיחור, למרות שבימי החורף הצליח הוא להכניס את השבת שעתיים ושלוש יותר מוקדם. לכן, החכם עיניו בראשו לעשות הכל שלא לבוא לידי מחלוקת ומריבה ביום השבת, ובעיקר בכניסתה!.

מעשה מיוחד במינו סיפר הרב יוסף הלפרין זצ"ל, רבה הראשון של שכונת 'זכרון מאיר' בבני ברק: "בצעירותי, כשהתגוררתי באירופה נסעתי פעם אחת לכמה שבועות

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורליה, הרב שמעון בן בחריה, ישראל בן מרים וגרשון. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורליה. גבריאל בן סמינה. יוסף בן נגיה. פרחח בת טובה. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. יוסף בן תמו. טובה בת מרים. יצחק בן טובה. אסתר בת מזל. יעקב בן שמחה. תקווה בת פנינה. סופיה שרה בת רוזה. ליון בן מזל. אבלין עדינה בת פרחח. ר' אברהם בן ר' סעדיה. עמרון אורי בן יוסף. סאן אמנון בן שרה הי"ד, משה כהן בן נזהת ויוסף.

לרפואה, פרינסה והצלחה: מ"א ציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. דניאל בן ציפורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. טליה מרים בת דינה וחיים. רות בת מרים הי"ו. ינון בן רחל.

זש"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. אליס בת פרידה. בתחן בת גילה רוחמה. הדר בת נחמה. זיווג הגון: אודליה וניר בני ציפורה.

סגולות וישועות

סעודת ברית מילה

הביא התוס' (פסחים קיד.) בשם המדרש כי כל האוכל ומשתתף בסעודת מילה - **ניצול מדינה של גיהנום.**

שאל הגה"צ ה'מנחת אלעזר' ממונקאטש (דברי תורה ח"ה, מב): וכי האנשים הסועדים כמעט בכל יום מסעודות מילה, ועושים ככל העולה על רוחם ינקו מדין גיהנום?...

ותירץ בשם המדרש כי הגיהנום בעולם הזה הוא טרדות ודאגות (פיזור הנפש כדברי חז"ל בירושלמי על הפסוק 'והסיר ה' ממך כל חולי'), וההבטחה של המשתתף בסעודת מילה הוא שכיוון שעושים מצוה זו בכל הדורות מתוך שמחה (רש"י מסכת שבת קל. שעושים מצוות המילה בשמחה), ממילא הסגולה העצומה שכל המשתתף בסעודת המילה - **זוכה שמסירים ממנו דין של גיהנום בעולם הזה שהוא הצער שמגיע לאדם מפיזור הנפש, טרדות ובלבולים. (כמו כן יש להיזהר לא להזמין לסעודה זו במפורש- שכל מי שהזמינוהו ולא הגיע - חייב נידוי לשמיים).** מתוך 'אור לישירים' - פנחס

הלכות והליכות

הרב דוד לאו שליט"א / ע"פ הספרדים

שאלה: השנה יחול חג הפסח במוצ"ש, ורציתי לדעת מתי עושים בדיקת חמץ ושריפת חמץ? ומתי מתענים הבכורות?

יום חמישי - י"ב בניסן: הבכורות מתענים בחמישי ולא בשישי, עקב כבוד השבת. בכורות ששמעו סיום מסכת וטעמו משהו - פטורים מהתענית.

בדיקת חמץ נעשית בחמישי בערב (אור לי"ג ניסן), מיד לאחר צאת הכוכבים. מברכים על הבדיקה ואומרים אחריה את הביטול: "כל חמירא", כשאת החמץ שנשאר המיועד ליום שישי ושבת יש לשמור בפניה מיוחדת.

יום שישי - ערב פסח - י"ג בניסן: שורפים את החמץ עד השעה החמישית (11:25) למרות שניתן להמשיך לאכול חמץ כל היום, ואף ביום שבת עד שעת האיסור. אך לא יגידו נוסח הביטול בבוקר של 'כל חמירא'.

מותר עדיין להכשיר כלים לפסח עד שבת, אך החכם עיניו בראשו יכין מראש הכל ואף מצניע כבר את כל החמץ. בעלי שיניים תותבות או בעלי פלטות ליישור שיניים יקפידו שלא לאכול בהם חמץ חם החל מצהרי יום שישי. החמץ נמכר לנוכרי ביום שישי בבוקר כבכל השנים, המכירה תחול שעה קלה לפני כניסת שבת. אין לבשל לשבת זו תבשיל שעשוי מחמץ גמור, מחמשת מיני דגן, לפי שהם נדבקים לסיר, ואי אפשר לנקותו היטב בשבת. המשך יבוא...

לארגן חוגים ועשיה. לכן, היא אירגנה בביתה 'חוג שבועי' של יצירה אותו מעבירה לא אחרת מ... בתה. הוצע לכמה מהחברות להשתתף בחוג, וכך הם הגיעו פעם בשבוע, 'קיבלו הוראות' מהילדה, ובזמן ששאר הבנות שבו לביתן עם יצירה יפה וסיפוק, אותה ילדה נכנסה למיטתה עם עוצמה והכרת שוויה וערכה בחברה.

ניתן לזהות גורמים נוספים, כמו קושי בפרשנות של מצבים חברתיים, קושי בחשיבה על האחר ועוד, ואז לתת כלים מתאימים, כדי שתהיה לו אפשרות לתפקד באופן מיטבי בסביבתו החברתית.

ילדה אחת שבה לביתה בוכה, מפני שכמה מחברותיה אמרו לה כי היא לא מתאימה לבית הספר. ישב איתה אביה, שמע את צערה, ואח"כ אמר לה בקול הלצה: "תארי לעצמך, כי אדם אחד מהרחוב יאמר לך: "את לא מתאימה לחיות בכדור הארץ - האם תתייחסי אליו?", הילדה צחקה והבינה את המשל, וקיבלה כוחות להתמודד עם אותן דעות של ילדות שונות ממנה.

בל נשכח שהדבר החשוב מכל הוא סייעתא דשמיא, להרבות בתפילה, שהילד יגדל מחוזק ושמת.

קושי חברתי

בני בן השבע חזר יום אחד הביתה ממרר בבכי: "אין לי חברים. אף אחד לא רוצה לשחק איתי". מה עושים עם ילד שמרגיש קושי חברתי? מרגיש דחוי או שקוף?

ברור שכשטוב לילד חברתית, טוב לו גם רגשית ולימודית, וידוע שאם לא מטפלים - הבעיה נמשכת, ולעיתים מתעצמת.

חלק מהגורמים לבעיות חברתיות הם חוסר היגיינה, נראות חיצונית, קשיים לימודיים, בעיות תקשורת, בעיות התנהגות, ויסות חושי ועוד. לכן, ראשית לכל, חשוב לבדוק למה הילד דחוי. חלק מהגורמים הם טכניים חיצוניים, ואותם ניתן לשנות.

אם הנתון החיצוני לא ניתן לשינוי, כמו גובה חריג למשל, מראה טבעי משונה מהשאר או אם אין סיבה חיצונית ברורה - יהיה חשוב להעצים את הילד בבית ובביה"ס, לתת לו חוויות הצלחה וסיפוק, לחזק בו את החוזקות. **אם הוא יאמין ביכולות שלו, הוא יצליח לשדר זאת החוצה, ולגרום לכן שהחברה תתייחס אליו אחרת.**

אחת האמהות ראתה כי בתה הינה ילדה יצירתית, היודעת

שואל רבנו החיד"א ('חומת אנך'): על הפסוק: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם" - מדוע הודגש יותר מכל איסורי שבת, דין הבערת האש?

עונה הרב בשם הזוהר הקדוש כי בכל שבוע, כשמגיע יום השבת - אש הגיהנום נחה, והרשעים אינם נידונים בה עד מוצאי שבת, עד השעה שבני ישראל משלימים את סדר תפילת ערבית. מטעם זה, כותב ה'טור' (ס"ח רצה) כי מוסיפים בערבית של מוצאי שבת אמירת 'ויהי נועם' ואמירת קדושה בנעימה ואריכות, בכדי להשהות את הזמן ולתת לרשעים עוד זמן שיהיו מחוץ לגיהנום, לפני שיחזרו למקומם.

אלא, כותב הרב שלמה לוינשטיין שליט"א ('ומתוק האור' - שבת) בשם הספרים הקדושים כי כל אדם יצא מהגיהנום בכל יום שישי, לפי הזמן שהכניס את השבת בעודו חי בעולם הזה, וישוב לשם בזמן בו היה רגיל להוציא את השבת. הרגיל להקדים את כניסת שבת בחצי שעה - אף בשמיים יוציאוהו מהגיהנום חצי שעה קודם כולם, והרגיל לחכות לזמן רבנו תם ביציאת השבת - אף בשמיים הוא יזכה להישאר מחוץ לגיהנום עד זמן רבנו תם!.

פעם אחת, נשאל מרן הגרי"ל שטיינמן זצ"ל ('צדיק כתמר'): אם כך, מדוע לא רואים שכל האנשים מוסיפים על השבת זמן רב? ענה הרב: "מי חושב שהוא יחיה בגיהנום?... כל אחד בטוח שהוא לא יצטרך להיות שם, ולכן הוא לא מתאמץ בכך".

ואז הוסיף הרב ואמר: "רבנו ה'חפץ חיים' כותב כי מי שמכין את המפה לשולחן שבת, כבר מיום שישי בבוקר - מזמן זה כבר יוציאוהו מהגיהנום. ואני אומר לכם", הוסיף הרב זצ"ל, "על אחת כמה וכמה, כי מי שלומד הלכות שבת ביום שישי בבוקר - מאותו רגע יוציאו אותו מהגיהנום, שלימוד הלכות שבת - הוא קבלת השבת הגדולה ביותר לנשמה".

ר' חיים מצ'רנוביץ זי"ע נפל על הרצפה והתעלף. איך יחזיר כזה סכום של כסף? גם אם ימכור את כל ביתו וכל רכושו - לא יכול להחזיר כזה סכום, סכום עתק.

כשראיתי את הבהלה הגדולה שאחזה ברב", סיפר היהודי הכפרי, "החלטתי כי אני חייב להרגיע את הרב. עם כל הקושי, התכופתי לרצפה ולחשתי לרבי חיים באוזן: "רבה הכל מחול לך, אינך צריך לשלם לי פרוטה". כששמע זאת הרב, הוא פתח את עיניו, קם, תפס את ידי,

ואמר: "ויתרת לי על סכום כזה של כסף שנגנב באשמתי, אמור לי, כיצד אוכל להשיב לך על כך?". שתקתי.

ואז הוא תפס את ידי ואמר מעומקי ליבו: "אתה יודע מה, אתן לך מתנה: הכסף שלך נעלם בגלל שהיית עסוק וטרוד בהכנות לשבת המרוממת. ואם כן, אני מבטיח לך כי מהיום אתה תרגיש בשבת קדושה כזו גדולה כמו הקדושה שאני מרגיש. את כל הקדושה אי אפשר, אתה לא תחזיק מעמד, אבל קצת מקדושה זו - אני מבטיח לך כי תרגיש גם אתה!".

"ומאז ועד היום", סיים המארח בן הכפר לרב יוסף הלפרין, "מיד כשנכנסת השבת, הנני זוכה להרגשה נוראה של קדושה מופלאה, בו אני טועם טעם של עולם הבא, כשכל תפילה, לימוד או מצוה נדמה בעיניי כאושר גדול, מעין עולם הבא!".

שוב הגיע מוצ"ש, ומיד אחר הבדלה שוב הוא חזר להיות יהודי רגיל. החלטתי שאני חייב לשאול אותו מה הסוד שלו. ניגשתי אליו ואמרתי לו: "בגזרת מרא דאתרא (רב עיר), אתה חייב לספר לי: מה קורה איתך בשבת? מהיכן באה לך קדושה שכזאת? זה לא אותו יהודי של אמצע השבוע?".

"אספר לך", הוא אמר בבטחון. "כל חיי הייתי סוחר בהמות. פעם אחת נסעתי לשוק הבהמות וצברתי סכום כסף גדול. פניתי לשוב לביתי, אך הדרך התארכה. כבר יום שישי אחר הצהרים, וראיתי שלא אספיק להגיע לביתי עד שבת. החלטתי לשבות בעיר צ'רנוביץ הסמוכה. באמתחתי היה צרור כסף גדול, ותהיתי היכן אניח אותו בשבת. אינני מכיר פה אף אחד, והצרור עלול להיגנב.

הלכתי לביתו של רב העיר, רבי חיים מצ'רנוביץ זצ"ל, בעל ה'סידורו של שבת', אשר היה נראה כל שבת כמלאך ה', מרומם מעם, מתפלל ולומד בקדושה עצומה. נכנסתי אליו ואמרתי: 'רבי, עובר אורח אני, לא מכאן. יש באמתחתי סכום כסף גדול, היכן אוכל להפקידו?'. רבי חיים מצ'רנוביץ זצ"ל היה בהתרוממות אדירה לפני שבת, כשהוא מרגיש בעולמות העליונים, ובקושי פונה אל סובביו. "הנח את הכסף כאן במגירה ואשמור לך". "אבל המגירה אינה נעולה ויכולים לגנוב הכסף?", שאלתי.

"זה בסדר, אני אנעל אותה. הנח כאן הכסף ולך לשלום!". הקשבתי לרב והלכתי לשבות אצל אחד מבני העיר. במוצאי שבת הגעתי אל רבי חיים אחר ההבדלה וביקשתי את הכסף שהפקדתי. לפתע, פניו של הרב הזדעזעו ונרעשו, הוא פתח את המגירה וראה כי כל הכסף נעלם... "אוי, שכחתי לנעול את המגירה!", הוא אמר בזעזוע. סכום עתק שהרווחתי נגנב ונעלם כלא היה.

"אני שמחה ומאושרת מהחסד עם האלמנה, אך אם היא מתפללת שנישאר במצב הזה - אנו עוזבים מיד את המקום!", אמרה לבעלה.

בעלה הרגיע אותה, כי אין מה להתרגש מהבקשות שלה, אנו עושים חסד, וה' ישלח לנו פרי בטן בזמן. אך היא לא נרגעה ואמרה לו כי רק אם יורה להם הרב להישאר - היא לא תעבור דירה.

בעלה הסכים וניגש אל הגאב"ד חנוך העניך זצ"ל כשהוא פורס בפניו את שאלת אשתו והצדדים שבה. תכף כששמע זאת הרב, הוא פסק מיד: "ברגע זה, עליך להקשיב לאשתך ולחפש דירה אחרת, והסיבה לכך היא שזה מקרא מפורש בתורה: 'והיה כי תצעק אלי ושמעתי כי חנוך אני', אינך מאמין במה שכתוב בתורה? הרי הקב"ה שומע אל תפילתה של האלמנה מיד, יותר מכל אדם - ואין לי ספק כי תפילת האלמנה שתישארו שכנים טובים ופנויים ללא ילדים - עוצרת אתכם מלזכות בילדים!".

בעלה נבהל מהתשובה, וכבר באותו יום הוא פנה למתווך לחיפוש דירה. לאחר כמה ימים נמצאה דירה, והזוג עבר אחר זמן קצר לדירה החדשה.

רבותי, כעבור שנה אחת תמימה - זכו הזוג הצעיר לבן זכר ראשון בחייהם!.

"אם אתה משמח את הארבעה שלי", אומר ה' - "אני משמח את שלך". בורא עולם מבטיח שמי שדואג בחג לנזקקים - הוא ישמור על משפחתו וישמח אותם כל השנה כולה. זה הזמן לפני חג הפסח הקדוש!.

הצעיר לא זכו עדיין בילדים. הם הרבו בתפילות וברכות, בפעולות חסד, סגולות ומעשים טובים, אך ישועתם היתה רחוקה.

פעם, באחד הביקורים של האשה בבית האלמנה, האלמנה מאד שמחה מהגעתה, ואמרה לה כמשיחה לפי תומה מרוב אושר: "דעי לך שכנתי הצעירה והמיוחדת, אני כל

כך שמחה שזכיתי לשכנים טובים כמוכם, רגועים ושלווים, ללא ילדים, שעושים רעש - כך תמיד יש לך זמן בשבילי, אינך עסוקה וטרודה, ויש לך זמן מספיק עבורי. אני מתפללת שלוש פעמים ביום הלוואי שכך תהיו כל החיים, למעני".

צמרמורת אחזה באשה למשמע דבריה של האלמנה, מתברר כי האלמנה מתפללת שלוש פעמים בכל יום שהיא תמשיך להיות שכנה טובה שלה ללא ילדים, בכדי שאמשיך לפנות בשבילה זמן. מי יודע אולי בגלל כך איננו זוכים לילדים?", חשבה לעצמה. היא הגיעה לבית מהורהרת וסיפרה לבעלה את התגלית המרעישת.

נמצאים אנו בימים האחרונים טרם חג הפסח הקדוש. חכמינו ז"ל ציוו אותנו בימים אלו לדאוג לעני, ליתום ולא אלמנה לצרכי החג, ותיקנו לכך את מעות 'קמחא דפסחא' - עזרה כספית למשפחות נזקקות.

ה'לקט יושר' כותב כי אדם שמקפיד לתת לעני, ליתום ולא אלמנה עזרה כספית של צדקה ומעשר - הוא קובע לבורא עולם כיצד ידונו אותו בשמיים אחר פטירתו, האם ברחמים או בדין, כדברי הפסוק: "מלוה ה' - חנוך דל" - החונן את הדל, נחשב כמלווה לה', ומי שמלווה לה', יכול לדרוש שידונו אותו במקום הכי טוב בעולם האמת!.

את המעשה המדהים הבא סיפר הרה"ג ר' טוביה פריינד שליט"א (מחבר ספרי 'שלמי המועדים', המשמש גם כסגן ראש העיר במודיעין עלית, ואחראי על קופת הצדקה של יתומים ואלמנות): "אחד מתלמידי של הגאון רבי חנוך העניך זצ"ל התחתן בשעה טובה, ועבר להתגורר בדירה נאה ומכובדת. סמוך לדירתו, התגוררה אלמנה שבורת לב וקשת רוח, שכמעט ולא היו לה קרובים. כך ישבה בביתה לבדה, גלמודה ושבורה. הזוג הצעיר היה בשבילה שכנים חדשים שהפילו בה רוח חיים: הם החלו להתעניין בשלומה, חיזקו את רוחה ונפשה. בכל צהריים, כשהבעל היה הולך לכולל, היתה הולכת רעייתו אל האלמנה הזקנה ומשוחחת עימה על חייה. בכל ערב שבת היא אפתה חלות, ושלחה שתי חלות לשכנתה האלמנה, ואף ישבה עימה לשיחת רוממות כל ליל שבת, עד אשר ישוב בעלה מהתפילה. כך עשתה יום יום, שבוע שבוע.

לבינתיים, חלפו חמש שנים והזוג

ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לרפואה והצלחה: יונה בדיחי בת תורכיה. א.ב.ו. ח.ב.מ. ומשפחתו. שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, רימה בת רינה. זיווג הגון: י.ב.מ. ו.מ.ט.ב.ט.

לרפואת יאיר חיים בן ענבל שרה

העלון מוקדש להצלחת החפץ בעילום שם

תורמים יקרים - שימו לב!

נפתח חשבון חדש לעלון ע"י עמותה:
בנק פאזי (52) סניף 188. חשבון 58-58-74
לכתוב בהערות: עבור עלון טוב לחסות בה'
ניתן לקבל החזר מס על כל תרומה ע"פ סעיף 46

רוצה להעביר לנו סיפור מרגש

נשמח לקבל מאמרים וסיפורים עם פרטים מדויקים במייל של העלון

החידה! מתי האכל יושב על הספסל ואילו המנחמים יושבים על הארץ?

(זמנא נא דקא טעמא) וזמנא דקא טעמא דקא טעמא
דקא טעמא דקא טעמא דקא טעמא דקא טעמא
דקא טעמא דקא טעמא דקא טעמא דקא טעמא